

Par izglītojamo pārcelšanu nākamajā klasē

**Profesionālās izglītības un vispārējās izglītības
departamenta direktora vietniece**

Inita Juhņēviča

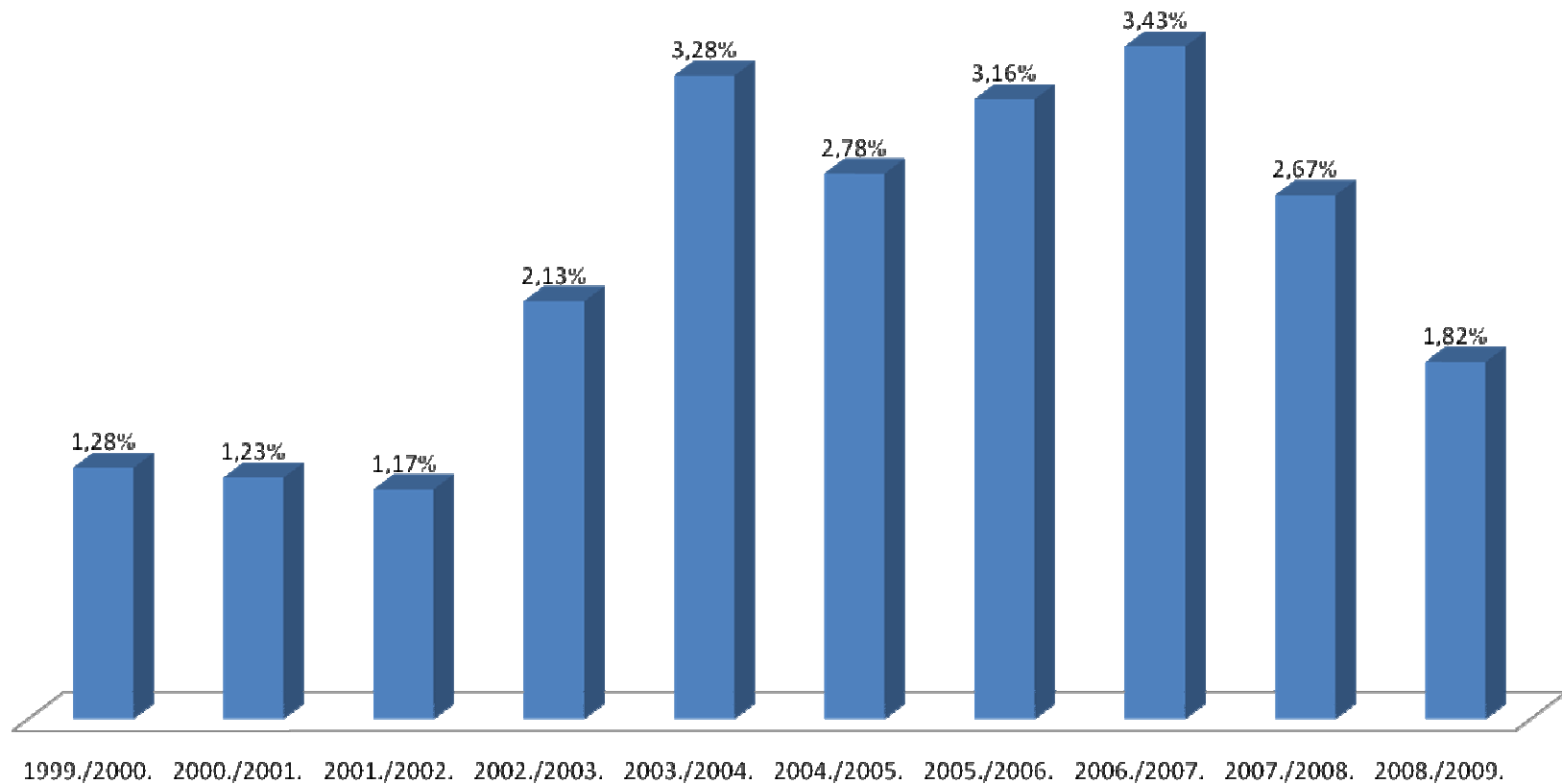
Rīga, 2010.gada 26.maijs

Normatīvo aktu ietekme

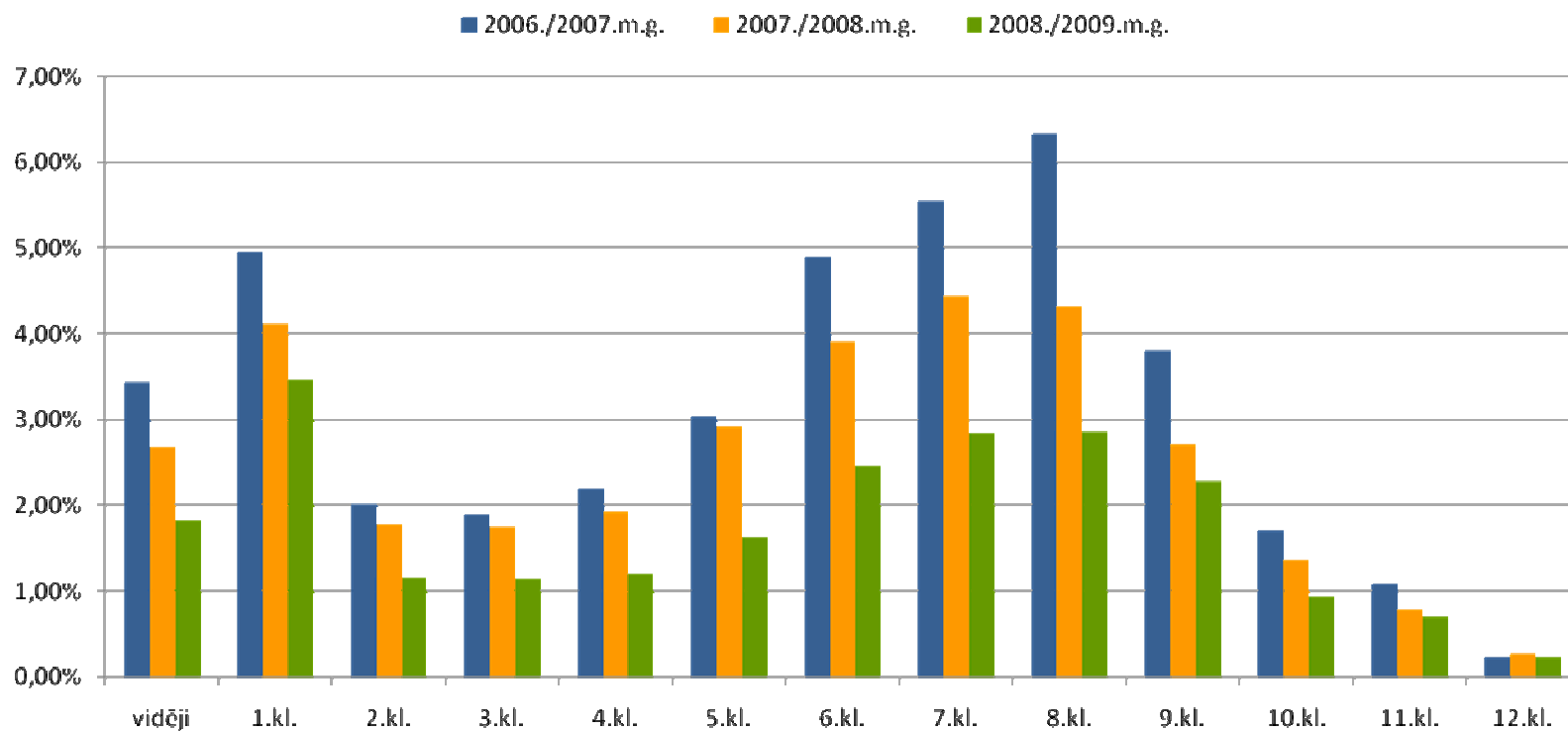
- no 1999.g. līdz 2003.g. VIL bija noteikts, ka skolēnu atstāt uz otru gadu var, saskaņojot lēmumu ar skolēnu vecākiem;
- ar 2003./2004.m.g. grozījumi VIL noteica, ka atstājot skolēnu uz otru gadu skola vecākus tikai informē;
- Ar MK 2005.gada 1.novembra noteikumiem Nr.822 tika noteikts, ka skolēnu pārceļ nākamajā klasē, ja viņš ir saņēmis nepietiekamu vērtējumu ne vairāk kā trijos (pamatizglītībā) vai ne vairāk kā divos (vidējā izglītībā) mācību priekšmetos.

Otrgadnieku skaita dinamika

Otrgadnieku skaits procentuāli pret kopējo skolēnu skaitu

Otrgadnieku un trešgadnieku skaits LR vispārizglītojošajās dienas skolās
procentuāli no kopējā izglītojamo skaita pa klasēm.

Īstenotie pasākumi (1)

1. Grozījumi MK noteikumos Nr.822 ar 2007./2008.m.g. noteica:

- obligātus papildu mācību pasākumus (konsultācijas) un pēcpārbaudījumus mācību gada beigās nesekmīgajiem skolēniem;
- stingrākas prasības pārceļšanai uz nākamo klasi:
 - 1.-4.kl. – nepietiekams vērtējums vairāk nekā 1 mācību priekšmetā;
 - 5.-8.kl. - nepietiekams vērtējums vairāk nekā 2 mācību priekšmetos;
 - vispārizglītojošajās skolās vidusskolas posmā skolēnu uz nākamo klasi pārceļ tikai ar vērtējumiem, kas nav zemāki par 4 ballēm.

Īstenotie pasākumi (2)

2. Papildus tam tika noteikts atbalsts pedagogiem ar 2007./2008.m.g.:

- **papildus divas apmaksātas darba stundas nedēļā par vienu darba likmi individuālajam darbam gan ar skolēniem, kuriem ir grūtības un vajadzīga papildus palīdzība kāda mācību priekšmeta apgūvē, gan ar talantīgiem skolēniem;**
- **10 % piemaksa par darbu ar skolēniem ar speciālām vajadzībām, kuri integrēti vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs;**
- **papildus samaksa pedagogiem par skolēnu rakstu darbu labošanu.**

Īstenotie pasākumi (3)

3. Ar ESF atbalstu, ir modernizēts izglītības saturs matemātikā un dabaszinātņu mācību priekšmetos 10.-12.klasēs, nodrošinot atbilstošu metodisko atbalstu un tālākizglītību pedagogiem.

Otrgadniecības cēloņi speciālajās izglītības iestādēs

No 59 speciālās izglītības iestādēm, kurās ir otrgadnieki un trešgadnieki, 46 (jeb 78%) ir uzrādījušas Valsts izglītības satura centram informāciju par galvenajiem cēloņiem skolēnu atstāšanai uz otru gadu vai trešo gadu:

- ilgstoša skolas neapmeklēšana vai atrašanās ārvalstīs;
- nepietiekamā mācību programmas apguve.

Bērniem ar redzes un dzirdes traucējumiem atkārtots mācību gads sākumskolas laikā palīdz labāk apgūt prasmes, lai varētu orientēties apkārtējā vidē, lai labāk apgūtu Braila rakstu un zīmju valodu.

Speciālā izglītība - atbalsta pasākumi valsts pārbaudījumos

Atbalsts pasākumi valsts pārbaudījumos, kas paredzēti izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, ir izstrādāti pamatojoties uz darba pieredzi speciālās izglītības programmās. Saskaņā ar 2009.gada 24.martā izdarītajiem grozījumiem Ministru kabineta 2003.gada 11.marta noteikumos Nr.112 „Kārtība, kādā izglītojamie atbrīvojami no noteiktiem valsts pārbaudījumiem” atbrīvoti no valsts pārbaudījumiem ir tikai izglītojamie ar garīgās attīstības traucējumiem.

Minētie grozījumi ir veicinājuši atbalsta pasākumu izmantošanu mācību procesā, lai palīdzētu izglītojamiem ar redzes, dzirdes u.c. traucējumiem apgūt izglītības programmu.

Skolu, kas pieteikušās atbalsta pasākumiem valsts pārbaudījumos, skaits

- Atbalsta pasākumiem valsts pārbaudījumos šajā mācību gadā 3.klasē ir pieteikušās 143 skolas, 6.klasē 233 skolas, 9.klasē 195 skolas.
- Atbalsta pasākumiem centralizētajos eksāmenos ir pieteikti 5 izglītojamie.

Latvijas rezultāti izglītības starptautiskajos mērījumos

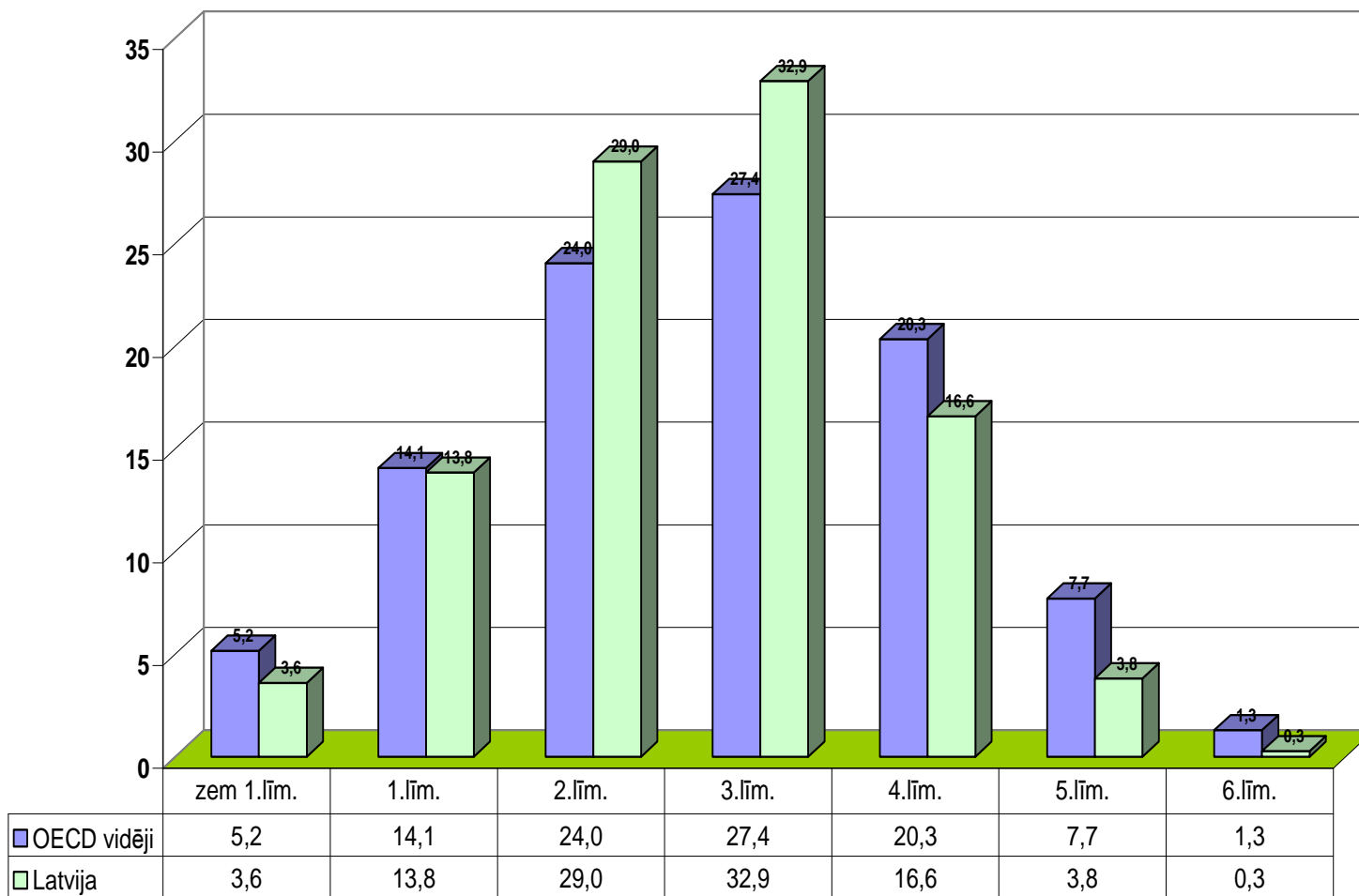
Kārtējā starptautisko izglītības pētījumu (Starptautiskā skolēnu sasniegumu novērtēšanas programma – OECD PISA 2006) cikla rezultāti rāda, ka Latvijas 15 un 16 gadu veco skolēnu vidējie sasniegumi dabaszinātņu kompetencē, ir nedaudz zemāki par OECD valstu vidējo radītāju, bet Latvija ierindojas desmit valstu grupā (25. – 34.vieta no 57 dalībvalstīm) ar ļoti blīviem rezultātiem.

Latvijas skolēnu sasniegumi nav statistiski nozīmīgi atšķirīgi no Dānijas, ASV, Lietuvas, Horvātijas, Islandes, Francijas, Slovākijas, Spānijas, Lietuvas, Norvēģijas un Luksemburgas skolēnu vidējiem sasniegumiem.

Latvijas rezultāti izglītības starptautiskajos mērījumos

Kopumā 19,2% OECD valstu skolēnu nav sasnieguši 2.līmeni – PISA noteikto pamatlīmeni, kurā skolēni sāk demonstrēt dabaszinātņu kompetences, kas ļautu viņiem aktīvi iesaistīties ar dabaszinātnēm un tehnoloģijām saistītās dzīves situācijās, nākotnē pilnībā piedalīties sabiedrības dzīvē un iesaistīties darba tirgū. Latvijā PISA pamatlīmeni nav sasnieguši 17,4% (skaitlis iegūts summējot „zem 1.līmeņa” un „1.līmeņa” rezultātus) skolēnu (Lietuvā – 20,3%, Igaunijā – 7,7% skolēnu).

Skolēnu sasniegumi % dabaszinātņu skalā PISA 2006

Skolēnu sasniegumi dabaszinībās un matemātikā

Tie Latvijas 9.klases skolēni, kuri dabaszinātņu kompetencē nerasniedza zemāko 1.līmeni (3,6%) vai sasniedza tikai 1.līmeni (13,8%), neapšaubāmi ir potenciāla riska grupa. Iespējams, ka daļa no tiem dabaszinību mācību priekšmetos ir saņēmuši par 4 ballēm zemāku vērtējumu un palikuši uz otru gadu.

Tomēr jāņem vērā, ka dabaszinību un matemātikas apguves līmenis sākumskolā Latvijā, salīdzinājumā ar citām valstīm, ir diezgan augsts – starptautiskajā matemātikas un dabaszinātņu 4.klašu skolēnu mācību sasniegumu pētījumā TIMS 2007 Latvija ieguva 8.vietu 38 valstu konkurencē, kopumā uzrādot ļoti labus rezultātus.